

Ed.

62. Frumvarp til laga

um breyting á lögum nr. 24 1937, um rétt manna til að kalla sig verkfræðinga, húsa-
meistara eða iðnfræðinga.

Frá allsherjarnefnd.

1. gr.

Orðið („ingeniör“) úr 1. gr. laganna falli burt.

2. gr.

2. mgr. 2. gr. laganna orðist svo:

Ráðherra getur þó þrátt fyrir ákvæði 1. gr. veitt þeim mönnum leyfi til þess að kalla sig verkfræðinga áfram, sem lokið hafa fullnaðarprófi við verkfræðiskóla eða teknískan framhaldsskóla fyrir gildistöku laganna og stundað hafa verkfræðistörf samfleytt síðan.

Greinargerð.

Frv. þetta er flutt skv. beiðni félagsins Tækni í bréfi dags. 9. oks. sl. Nefndar-
menn hafa óbundnar hendur um afgreiðslu málsins þrátt fyrir flutning þess. Frá
félaginu Tækni fylgdi svofelld greinargerð:

„Breytingar þessar haggja að engu heildarstefnu og tilgangi umræddra laga, en fela einungis í sér tvær smávægilegar leiðréttingar.

Fyrri breytingin er fram komin í tilefni af dómi hæstaréttar, uppkveðnum 5. nóv. 1943, þar sem því er slegið föstu, að ekki „verði hjá því komizt“ — væntanlega sökum óheppilegs orðalags — að skýra löginn svo, að þau banni mönnum í sumum tilfellum að nota hin erlendu eða alþjóðlegu próf- eða starfsheiti, sem þeir samkvæmt prófskírteinum hafa rétt til. En slíkt mun aldrei hafa verið tilætlan löggjafans, heldur aðeins að setja reglur um notkun íslenzka heitisins „verkfræðingur“. Orðið „ingeniör“ í svigunum er villandi, því að eftir samhengi laganna er sýnilegt, að verkfræðingur þarf að vera dipl. ing., civil ing., eða ing. cand. polyt., þ. e. háskólagenginn ingeniör. Aðrir ingeniörar mega þá nota heitið „iðnfræðingur“ samkv. 5. gr., ef þeir óska að nota íslenzkt starfsheiti, en að sjálfsgöðu á þeim einnig að vera heimilt að kenna sig við hina erlendu prófgráðu, alveg á sama hátt og verkfræðingarnir gera það oft og einatt (dipl. ing. o. s. frv.) þrátt fyrir löginn. Í umræðum og greinargerðum á Alþingi, þegar löginn voru sett, er engan staf að finna um það, að ætlunin hafi verið að meina mönnum að nota hin erlendu prófheiti, né heldur kemur það fram í bréfum Verkfræðingafélags Íslands til atvinnumálaráðherra varðandi framkvæmd laganna. Tilgangur laganna var eingöngu sá að koma í veg fyrir þann rugling innan hinnar verkfróðu stéttar, að menn með mismunandi erlend próf notuðu í framtíðinni sama íslenzka heitið, verkfræðingur. Er því full ástæða til — og reyndar óhjákvæmilegt — að orða löginn skýrar að þessu leyti. Má og á það benda, að það mun hvergi þekkjast um hinn menntaða heim, að amazt sé við hinum alþjóðlegu próf- eða starfsheitum, og mundi slíkt tiltæki okkar verða talin freklegasta móðgun gagnvart hinum erlendu menntastofnunum, sem auðveldlega gæti leitt til þess, að erlendir verkfræðiskólar neituðu að taka við námsmönnum héðan af landi.

Síðari breytingin snertir tiltölulega fáa menn, sem segja má með nokkrum sanni, að orðið hafi hart úti, er löginn 1937 voru látin gilda allt að 6 ár aftur fyrir sig, en slíkt er yfirleitt ekki venja. Það má telja fasta og reyndar sjálfsgöða reglu við setningu laga, sem takmarka rétt eða aðstöðu manna í atvinnulífinu á tilsvarendi hátt og hér var gert, að menn fái að halda þeim réttindum eða aðstöðu áfram, sem þeir áður höfðu, og má nefna þess mýmörg dæmi á sviðum iðnlöggjafar og atvinnulöggjafarinnar yfirleitt. Með því nú að þessi almenna regla var við setning l. nr. 24 1937 látin ná til flestra, sem þá áttu hlut að máli, en einungis örfáir menn útilokaðir (þeir, sem höfðu ekki unnið full 6 ár að verkfræðistörfum við gildistöku laganna), þá þykir eftir atvikum og eftir því, sem fram er komið, mega á það fallast að veita þeim tilsvarendi tilslökun, með því og að það skerðir að engu leyti framtíðargildi laganna. En gert er þó ráð fyrir tveim viðbótarskilyrðum, sem ekki giltu um undanþágur samkvæmt 2. gr. laganna:

1. að menn þessir hafi leyst af hendi fullnaðarpróf í verkfræðiskóla eða tekniskum framhaldsskóla og
2. að þeir hafi stundað verkfræðistörf samfleytt í 7—14 ár.

Er með skilyrðum þessum tryggt, að ekki komi aðrir til greina í þessu sambandi en þeir, sem lærdóm hafa og mikla verkfræðilega æfingu. Er því ekki einungis sanngjarnt, heldur og fyllilega réttmætt samkvæmt höfuðtilgangi laganna, að breyting þessi nái fram að ganga.

Umrædd lög hafa, svo sem kunnugt er, vakið miklar deilur og óánægju. Eru breytingar þessar hugsaðar sem samkomulagslausn, sem allir gætu við unað eftir atvikum og áframhaldandi deilur um löginn þá fallið niður. Hins vegar er hér að engu leyti haggjað meginstefnu laganna sjálfra.“